
Ενταξιακή Εκπαίδευση ("Inclusive Education")

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ενταξιακή Εκπαίδευση ("Inclusive Education")»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ενταξιακή Εκπαίδευση ("Inclusive Education")»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ενταξιακή εκπαίδευση αποτελεί μία σύγχρονη εκπαιδευτική προσέγγιση που έχει ως βασικό στόχο τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στο εκπαιδευτικό αγαθό και την υπερπήδηση των δομικών εμποδίων και στερεοτύπων του συστήματος που το καθιστούν αδύναμο να ανταποκριθεί στην ετερογένεια των αναγκών του μαθητικού πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτής της νέας, παγκόσμιας εκπαιδευτικής τάσης προάγονται οι αξίες της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, η αποδοχή της διαφορετικότητας καθώς και η παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση.

Η ενταξιακή εκπαίδευση αφορά όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και μαθητών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στοχεύει πρωτίστως στην δημιουργία σχολικών κοινοτήτων που να δίνουν έμφαση στην ιδέα της ποικιλότητας, στην ανάπτυξη συνεργατικών πρακτικών και, κατ' επέκταση, στην καλλιέργεια του σεβασμού και στην ενδυνάμωση όλων των μελών της εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

Το αίτημα για ένταξη απαιτεί τόσο τον καθολικό μετασχηματισμό του σχολείου και του εκπαιδευτικού συστήματος σε όλα τα επίπεδα όσο και τη ριζική αναθεώρηση του ρόλου του εκπαιδευτικού γενικής αγωγής, του τρόπου διδασκαλίας του, καθώς και της αξιολόγησης της εκπαιδευτικής πράξης. Στο πλαίσιο αυτό αναδύεται το αίτημα για την υιοθέτηση των αρχών και των προσεγγίσεων της ενταξιακής παιδαγωγικής, της διδακτικής δηλαδή εκείνης προσέγγισης που αποπειράται να ανταποκριθεί στην ετερογένεια του μαθητικού πληθυσμού, αναδιατυπώνοντας τόσο το περιεχόμενο όσο και τον τρόπο οργάνωσης της μαθησιακής διαδικασίας και παρακινώντας τους μαθητές σε αυτενέργεια, πειραματισμό και ενεργητική μάθηση. Η Παιδαγωγική της Ένταξης αντλεί τα θεωρητικά της ερείσματα από μια σειρά επιστημονικών κλάδων και θεωριών μάθησης, όπως π.χ. η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, η διαπολιτισμική εκπαίδευση, η κριτική παιδαγωγική, κ.α. Επιπλέον, στο μεθοδολογικό οπλοστάσιο της παιδαγωγικής της ένταξης βρίσκονται μία σειρά καινοτόμων προσεγγίσεων όπως η διαφοροποιημένη διδασκαλία, οι βασικές αρχές και τεχνικές της ενεργητικής και βιωματικής μάθησης και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, οι τέχνες και τα πολυτροπικά μέσα ως προς τον εμπλουτισμό της διδακτικής πράξης και την ανταπόκριση στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα όλων των μαθητών.

Το παρόν πρόγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε εκπαιδευτικούς, μόνιμους και αναπληρωτές, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όλων των ειδικοτήτων, σε στελέχη διοίκησης και επιστημονικής καθοδήγησης της εκπαίδευσης, σε πτυχιούχους που δύνανται να εργαστούν στην εκπαίδευση καθώς και σε όποιον ενδιαφέρεται να επιμορφωθεί σε θέματα παιδαγωγικής της ένταξης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δια ζώσης συνάντηση. Όσοι εκπαιδευόμενοι δεν μπορέσουν να παραβρεθούν θα έχουν την δυνατότητα να παρακολουθούν μέσω live streaming.

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (live streaming) πραγματοποιείται μέσω ειδικά διαμορφωμένης εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Οι εκπαιδευόμενοι με τη χρήση προσωπικών κωδικών μπορούν να εισέρχονται και να παρακολουθούν τα δια ζώσης μαθήματα τις μέρες και ώρες που πραγματοποιούνται, εξ αποστάσεως, χωρίς να είναι υποχρεωτική η φυσική παρουσία. Το Live Streaming παρέχει στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να έχουν στον υπολογιστή τους ήχο και εικόνα και να υποβάλουν ερωτήσεις στους Εισηγητές είτε φωνητικά, είτε γραπτά (μέσω μηνυμάτων υποστηριζόμενο από το σύστημα).

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία

διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ▶ **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **9 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα 1- Εισαγωγή στην Ενταξιακή εκπαίδευση

Διδακτική Ενότητα 1: Ενταξιακή εκπαίδευση: ιστορική ανασκόπηση, θεωρητικό πλαίσιο, ορισμοί

Διδακτική Ενότητα 2: Βασικές αρχές και προϋποθέσεις επίτευξης της ενταξιακής εκπαίδευσης

Διδακτική Ενότητα 3: Εκπαιδευτική πολιτική και πρακτική για την ένταξη σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο

Διδακτική Ενότητα 4: Διεθνή ερευνητικά πορίσματα

Μάθημα 2- Η ενταξιακή εκπαίδευση στην Ελλάδα: Νομοθετικό πλαίσιο και εκπαιδευτική πράξη

Διδακτική Ενότητα 1: Το ενταξιακό αίτημα στην Ελλάδα: ιστορική ανασκόπηση

Διδακτική Ενότητα 2: Ελληνική εκπαιδευτική πολιτική και νομοθεσία για την ένταξη

Διδακτική Ενότητα 3: Ενταξιακή εκπαίδευση και εκπαιδευτική πράξη στην Ελλάδα

Διδακτική Ενότητα 4: Κριτικές τοποθετήσεις, προκλήσεις και προοπτικές

Μάθημα 3 - Εξειδικευμένα θέματα ενταξιακής εκπαίδευσης I

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή σε ζητήματα ανταπόκρισης στην κοινωνική και πολιτισμική ετερογένεια του σύγχρονου σχολείου

Διδακτική Ενότητα 2: Αναγνώριση των διαφορών και καταπολέμηση των

διακρίσεων: από τη θεωρία στην εκπαιδευτική πράξη

Διδακτική Ενότητα 3: Ζητήματα ανάδειξης της φωνής, ενδυνάμωσης

Μάθημα 4- Εξειδικευμένα θέματα ενταξιακής εκπαίδευσης II

Διδακτική Ενότητα 1: Ζητήματα ανταπόκρισης στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Διδακτική Ενότητα 2: Ζητήματα προσβασιμότητας στην εκπαίδευση

Διδακτική Ενότητα 3: Ζητήματα αξιολόγησης, πρώιμης παρέμβασης, μετάβασης, μαθητείας

Μάθημα 5 - Δημιουργία ενταξιακών σχολικών περιβαλλόντων μάθησης

Διδακτική Ενότητα 1: Ανάπτυξη ενταξιακής σχολικής κουλτούρας

Διδακτική Ενότητα 2: Ένταξη και εκπαιδευτική ηγεσία

Διδακτική Ενότητα 3: Στρατηγικός σχεδιασμός για την ένταξη

Διδακτική Ενότητα 4: Ζητήματα συνεργασίας επαγγελματιών

Διδακτική Ενότητα 5: Συνεργασία σχολείου-οικογένειας, κοινότητας και

Συμβουλευτική Γονέων

Μάθημα 6 - Παιδαγωγική της ένταξης

Διδακτική Ενότητα 1: Θεωρητικό υπόβαθρο & πρακτικές

Διδακτική Ενότητα 2: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Διδακτική Ενότητα 3: Παιδαγωγική της ένταξης & καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση (universal design for learning)

Διδακτική Ενότητα 4: Διδακτικό περιβάλλον και ένταξη

Διδακτική Ενότητα 5: Κοινωνική και Συναισθηματική Μάθηση

Διδακτική Ενότητα 6: Ενταξιακή εκπαίδευση και αναλυτικό πρόγραμμα

Μάθημα 7- Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Διδακτική Ενότητα 1: Αρχές και θεωρητικό πλαίσιο

Διδακτική Ενότητα 2: Σχεδιασμός μαθήματος διαφοροποιημένης διδασκαλίας

Διδακτική Ενότητα 3: Συνεργατικές μέθοδοι διδασκαλίας

Διδακτική Ενότητα 4: Βιωματικές και ενεργητικές μέθοδοι διδασκαλίας

Διδακτική Ενότητα 5: Διαφοροποιημένη διδασκαλία και Νέες τεχνολογίες

Διδακτική Ενότητα 6: Διαφοροποιημένη διδασκαλία και καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης των μαθητών

Διδακτική Ενότητα 7: Ζητήματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης

Μάθημα 8 - Διαφοροποιημένη διδασκαλία και γνωστικά αντικείμενα

Διδακτική Ενότητα 1: Γλώσσα-Λογοτεχνία

Διδακτική Ενότητα 2: Μαθηματικά

Διδακτική Ενότητα 3: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Μάθημα 9. Προσομοίωση.

Το συγκεκριμένο μάθημα θα πραγματοποιηθεί διαζώσης σε αίθουσα. Όσοι εκπαιδευόμενοι, δεν μπορούν να παραβρεθούν, θα υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης μέσω live streaming.